

Suvestinė redakcija nuo 1995-05-18 iki 2004-10-23

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1994, Nr. [97-1919](#), i. k. 0941100NUTA00001244

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS KONTROLĖS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

1994 m. gruodžio 12 d. Nr. 1244

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė
n u t a r i a:

1. Patvirtinti Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatus (pridedama).
2. Nustatyti, kad už atliktus Žemės ūkio ministerijos pavedimu valstybinės žemės naudojimo kontrolei būtinus darbus (preliminarinių teritorinio planavimo dokumentų ekspertizę ir dirvožemio savybių tyrimą) apmokama iš Žemės reformos fondo lėšų.

MINISTRAS PIRMININKAS

ADOLFAS ŠLEŽEVIČIUS

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

VYTAUTAS EINORIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1994 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1244

ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS KONTROLĖS NUOSTATAI

1. Žemės naudojimo valstybine kontrole siekiama užtikrinti, kad valdant ir naudojant žemę, būtų laikomasi Lietuvos Respublikos žemės įstatymo bei kitų įstatymų, susijusių su žemės naudojimo priežiūra, taip pat apsaugoti valstybinės žemės nuosavybės teises.

2. Žemės naudojimo valstybinę kontrolę organizuoja Žemės ūkio ministerijos įgalioti žemės naudojimo valstybinės kontrolės vyriausiasis inspektorius ir vyresnieji inspektoriai. Žemės naudojimo valstybinę kontrolę vykdo apskričių valdytojų įgalioti apskričių žemės naudojimo valstybinės kontrolės vyresnieji inspektoriai ir inspektoriai (toliau vadinama – žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnai) ir Aplinkos apsaugos ministerijos sistemos pareigūnai

Punkto pakeitimai:

Nr. [655](#), 1995-05-10, *Žin.*, 1995, Nr. 41-1003 (1995-05-17), i. k. 0951100NUTA00000655

3. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnai turi teisę:

3.1. reikalauti, kad įmonės, įstaigos, organizacijos ir piliečiai pateiktų dokumentus, kurių reikia žemės naudojimo valstybinei kontrolei atlikti, ir pasiaiškinimus dėl padarytų pažeidimų;

3.2. dalyvauti svarstant teritorinio planavimo dokumentus, kuriuose numatoma pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, žemėnaudų ribas ar nustatyti specialiasias žemės ir miško naudojimo sąlygas bei žemės servitutus;

3.3. teikti raštiškas išvadas institucijoms, kurių reguliavimo srities įmonės, įstaigos ir organizacijos pažeidė nustatytus žemės naudojimo reikalavimus, taip pat apskričių valdytojams ir juridiniams bei fiziniams asmenims.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [655](#), 1995-05-10, *Žin.*, 1995, Nr. 41-1003 (1995-05-17), i. k. 0951100NUTA00000655

4. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės metu:

4.1. Žemės ūkio ministerijos ir apskričių žemės naudojimo valstybinės kontrolės vyresnieji inspektoriai:

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [655](#), 1995-05-10, *Žin.*, 1995, Nr. 41-1003 (1995-05-17), i. k. 0951100NUTA00000655

4.1.1. derina įmonių, įstaigų ir organizacijų pateiktas programas, projektus, schemas, kitus teritorinio planavimo dokumentus, tikrina, ar šiuose dokumentuose numatytos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties keitimo sąlygos bei žemės naudojimo sąlygos atitinka įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų nuostatas;

4.1.2. atlieka preliminarinių teritorinio planavimo dokumentų, kuriuose numatoma keisti pagrindinę tikslinę žemės (žemės ūkio paskirties ir miškų ūkio paskirties) naudojimo paskirtį, ekspertizę ir teikia šiuos dokumentus rengiančioms institucijoms raštiškas išvadas dėl žemės sklypų naudojimo tikslingumo ir žemės naudojimo sąlygų. Prireikus detalesnės analizės, preliminarinių teritorinio planavimo dokumentų ekspertizę Žemės ūkio ministerijos pavedimu atlieka Valstybinio žemėtvarkos instituto ekspertų grupė;

4.2. apskričių žemės naudojimo valstybinės kontrolės vyresnieji inspektoriai ir inspektoriai tikrina, kad:

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [655](#), 1995-05-10, *Žin.*, 1995, Nr. 41-1003 (1995-05-17), i. k. 0951100NUTA00000655

4.2.1. žemės naudotojai laikytųsi nustatytos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties. Tikrindami jų veiklą, vyresnieji inspektoriai ir inspektoriai bendradarbiauja su kitų valstybinių institucijų pareigūnais, vykdančiais miškų ūkio konservacinės ir kitos paskirties žemės naudojimo valstybinę kontrolę;

4.2.2. žemės naudotojai nepažeistų nustatytąja tvarka pažymėtų (parodytų) žemėnaudų ribų, išsaugotų pastatytus riboženklis;

4.2.3. žemės naudotojai laikytusi žemėnaudų teisinio registravimo dokumentuose, įstatymuose, kituose normatyviniuose dokumentuose nustatytų specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, žemės servitutų, kitų veiklos apribojimų;

4.2.4. nustatytą tvarka būtų suderinti darbai (melioracija, miško sodinimas, teritorijos panaudojimas statybai, naujų tvenkinių įrengimas, esamų tvenkinių naikinimas, naudingųjų iškasenų ir durpynų eksploatavimas), keičiantys žemės naudmenų sudėtį ir galintys turėti įtakos žemės naudojimo pobūdžiui;

4.2.5. tinkamai būtų sandėliuojamas ir laikomas derlingasis dirvožemio sluoksnis, pašalintas rengiant teritoriją statybai arba naudingųjų iškasenų gavybai;

4.2.6. žemė su pažeistu derlinguoju dirvožemio sluoksniu būtų sutvarkyta laikantis parengto rekultivacijos projekto ir nustatytų sąlygų bei terminų;

4.2.7. naudojant dirbamos žemės plotus, kuriuos veikia arba gali paveikti vandens ir vėjo keliama erozija, būtų laikomasi patvirtintų jų įdirbimo rekomendacijų ir parenkami tinkamiausių rūšių žemės ūkio augalai bei jų deriniai;

4.2.8. nebūtų alinamas ir skurdinamas dirvožemis, jame nemažėtų humuso ir augalams reikalingų maisto medžiagų;

4.2.9. žemės ūkio paskirties žemės naudotojai tinkamai eksploatuotų melioracijos sistemas nusausuose ir drėkinamuose plotuose;

4.2.10. žemės naudotojai neužleistų žemės ūkio naudmenų piktžolėmis, krūmais, saugotų jas nuo užpelkėjimo, neterštų nuodingaisiais chemikalais, atliekomis bei šiukšlėmis;

4.2.11. žemės naudotojai laikytusi žemėtvarkos projektuose nustatytų reikalavimų, susijusių su laukų, kelių ir vandens telkinių apsauginių želdinių įveisimu, priežiūra ir apsauga;

4.2.12. žemės naudotojai laikytusi nustatytų reikalavimų, eksploatuodami plačiai paplitusias naudingąsias iškasenas bei durpynus ir naudodami požeminį geląjį vandenį;

4.2.13. valstybinės žemės naudotojams nebūtų trukdoma naudoti žemę;

4.2.14. žemės naudotojų veikla nebūtų pažeidžiami kitų žemės savininkų ir žemės naudotojų ar visuomenės interesai;

4.2.15. fizinių ir juridinių asmenų veikla nebūtų pažeidžiamos žemės savininkų ir žemės naudotojų teisės.

5. Dirvožemio tyrimo darbus, kurių reikia jo savybėms įvertinti, šių nuostatų 4.2.6, 4.2.7 ir 4.2.8 punktuose numatytais atvejais Žemės ūkio ministerijos pavedimu atlieka Valstybinis žemėtvarkos institutas.

6. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės vyriausiasis inspektorius planuoja ir organizuoja vyresniųjų inspektorių darbą, priima jų ataskaitas ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei informaciją apie Lietuvos Respublikos teritorijoje vykdomos žemės naudojimo valstybinės kontrolės rezultatus.

7. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės vyresnieji inspektoriai ir inspektoriai, vykdydami savo pareigas, turi teisę susipažinti su:

7.1. žemės kadastro duomenims rengti naudota tyrimo ir projektavimo medžiaga: žemės naudojimo planais, nusaustos ir drėkinamos žemės planais, dirvožemių planais, dirvožemių agrocheminio tyrimo dokumentais, ūkinės veiklos apribojimų planais, žemės vertinimo planais, žemės reformos žemėtvarkos projektais;

7.2. valstybinio žemės kadastro duomenų registro įrašais ir žemės kadastro žemėlapiams;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [655](#), 1995-05-10, *Žin.*, 1995, Nr. 41-1003 (1995-05-17), i. k. 0951100NUTA00000655

7.3. apskričių valdytojų administracijos žemėtvarkos ir geodezijos tarnybų turima informacija apie nuolatinių riboženklų ir valstybinio geodezinio pagrindo punktų išsidėstymą, naudingųjų iškasenų telkinių vietą bei jų eksploatavimo sąlygas;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [655](#), 1995-05-10, *Žin.*, 1995, Nr. 41-1003 (1995-05-17), i. k. 0951100NUTA00000655

7.4. dokumentais, suteikiančiais žemės naudotojams teisę vykdyti darbus, susijusius su derlingojo dirvožemio sluoksnio pažeidimu, bei pažeistos žemės rekultivavimo projektais;

7.5. detaliais statybos projektais, žemėtvarkos projektais, kitais teritorinio planavimo dokumentais.

8. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės vyresnieji inspektoriai ir inspektoriai, vykdydami savo pareigas, turi teisę gauti informaciją apie tai, kokios administracinės nuobaudos paskirtos už valstybinės žemės nuosavybės bei žemės naudojimo reikalavimų pažeidimus.

9. Nustatę, jog pažeisti valstybinės žemės nuosavybės ar žemės naudojimo reikalavimai, žemės naudojimo valstybinės kontrolės pareigūnai Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse nustatyta tvarka surašo administracinių teisės pažeidimų protokolą ir informuoja apie šiuos pažeidimus apskrities valdytojo administraciją, Žemės ūkio ministeriją, Miškų ūkio ministeriją ir Aplinkos apsaugos ministerijos rajono agentūrą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [655](#), 1995-05-10, Žin., 1995, Nr. 41-1003 (1995-05-17), i. k. 0951100NUTA00000655

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [655](#), 1995-05-10, Žin., 1995, Nr. 41-1003 (1995-05-17), i. k. 0951100NUTA00000655

Dėl kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų žemės reformos, žemėtvarkos ir žemės kadastro klausimais dalinio pakeitimo